

Wiadomości krajowe.

Uwaga nienie

C. K. Rządu krajowego.

Przy Lwowskim C. K. Sądzie Szlacheckim zawahowało miejsce Dyrektora Registratory z pensją roczną 1000 ZR. w monecie konwencynej. Ci, którzy to miejsce otrzymać sobie życzą, mają podawać swoje prośby należycie zaopatrzone, w czterech tygodniach rachując od dnia obwieszczenia, albo wprost do wspomnianego C. K. Sądu Szlacheckiego, albo też jeżeli już taki urząd publiczny posiadają, przez swoją przełożoną Władzę.

Z Wiednia d. 23. Grudnia. — Według wiadomości z Werony, N. Pan, nasz najmiłościwszy Cesarz i Król i N. Cesarzowa Jmć, opuścili Weronę d. 14. z rana i nocowali w Stra d. 15. o południu, w najlepszym zdrowiu przybyli do Wenecyi, gdzie z niewymownym zapętem przyjęci zostali.

N. Cesarz Rossyjski, wyjechałszy d. 15. z Werony, i zabawiwszy krótko w Padwie dla oglądania celniejszych osobliwości, przenocewał także w Stra i d. 16. stanął w Wenecyi. N. nasz Monarcha, wyjechał był naprzeciw dostojnego Gościa Swoiego aż do Fuzyny, żąd wieżdzących do owego morskiego miasta, obudwoch Monarchow, głośnym okrzykiem radości powitano.

J. Ces. Królew. Mość Arcy-Xiąże Wice-Król w Królestwie Lombardzko-Weneckiem z dostojną Małżonką Swoią, odjechał d. 13. z Werony do Wenecyi gdzie N. Król obojey Sycylii już od d. 12go popołudniu znajdował się.

Xiąże Metternich Kanclerz J. C. K. Ap. Mci Domu, Dworu i Stanu, wyjechał d. 16. rano z Werony i przybył tego samego dnia wieczor do Wenecyi.

Kurs Wiedeński z dnia 24go Grudnia: Obligacye dogu Stanu 5 procentowe w M. K. 82 1/2 — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 102 1/2. — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821 za 100 M. K. — Kurs na Augsburg za 100 Kur. — Uso. —

Moneta konwencyjna za 100, 249 7/8. — Akcyje bankowe, jedna po 937 3/4 ZR. M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Brazylia i Portugalia.

Dziaryusz Rio-de-Janeirski z d. 25. Września zawiera list następujący Króla Jmć Portugalshiego pisany do Xiącia Brazylji ięci ciąglej obrońcy. »Mój synu! Nie odpisałem na twoje listy, ponieważ na rozkaz Stanów były zatrzymane. Na przyszłość odbierać będziesz ich wyroki, a ja rozkażę ci tychże wykonanie, i szębyś rozkazom, które otrzymasz uczynił zadesyć; tym tylko sposobem pozyskasz sobie szacunek Portugalczyków, nad którym kiedyś będziesz panował. Powinieneś im dać szczerę dowody miłości twojej ku narodowi. Pisząc pamiętaj o tem, że iesteś Xiążciem Następcą, że na kroki twoje cały świat uważa, powinieneś mieć bacność nie tylko na to, co mówisz, lecz i na sposób, jakim się wyrażasz. Cała rodzina Królewsha ma się dobrze. Błogostawie cię jako Oyciec, który czule cię kocha. W pałacu Queluz d. 3. Sierpnia 1822. Jan. — Xiąże listem pisanym d. 22. Września odpowiedział na to w ten sposób: że nie widzi w Ojcu i Panu tylko niewolnika. Brazylia nie chce być nigdy ofiarą nędznej fakcyi, a ón nie wypelni nigdy uchwał, tych przebrzydłych, anarchiawolnych i rewolucyjnych Stanów. Wszystkie uznaje ón nieważnemi, a jeżeli Stany tem się uspokoić nie dadzą, niech poszlą wojsko dla doświadczenia potęgi Brazyljskiej. Stany te z resztą nie były nigdy przez cały naród obrane; gdyby Król przybył do Brazylji przekonałby się, że tam jeszcze panuje dawne uszanowanie ku Władzy Królewskiej i że Brazyljanie nie są ową zgraią skrytobóych Węglarzy, takimi są ci, którzy W. K. Mość w haniebnem więzieniu trzymają.

— Z Lizbony d. 7. Listopada. —

Król postął następujący list do Xiącia Rejenta Brazylji: »Królewicu Don Pedro de Aleantaral Ja Król pozdrawiam cię. Z powodu, iż prawo z dnia 11. b. m. przepisuje zachować się mającą formalność przy zaprzysiężeniu polityczney Konstytucyi Monarchii, roz-

kazuję ci, abyś wszystko dobrze i wiernie wypełnił, iak powinienes. Wzywam cię o to iak naysilniey, bo tym sposobem dasz przykład i starać się będziesz, aby wszyscy, którzy są pod twoją władzą, dopełnili prawa iak należy. W Queluz d. 20. Października 1822.^a

Z Lizbony dnia 24. Listopada. — Przygotowawczą Juntę zwyczajnych Stanów na rok 1823 zagał d. 15. b. m. krótką mową Prezes niustający Deputacyi, P. Bramcamp de Sobral, w której wyraził, iż nowe Stany inny mają obowiązek od poprzednich, ale niemniej ważny, bo utwierdzić mają zaprowadzone instytucye. Nie przybyli jeszcze Deputowani od wysp Azorskich, od Madeiry, Brazylji i innych zamorskich prowincy, których dotychczasowy wedle nstawy tymczasowo zastąpić mają. — Na drugiem posiedzeniu d. 18. t. m. zatwierdziła Janta obiory Deputowanych a na trzeciem d. 21. odebrała wiadomość o śmierci Patrioty Thomas, iednego z głównych tworców wolności Portugalskiej. Potem P. Ferreira de Moura obrany został Prezesem Stanów, które w kościele katedralnym przysięgę wykonały a na uroczyste otworzenie posiedzeń dzień 1. Grudnia oznaczony został.

Hiszpania.

— Z Madrytu d. 25. Listopada. —

Na wczorayszem posiedzeniu uchwały Stany, aby bulla Papieżka zakazująca pisma o nieetykalności Stanów, nie rozchodziła się po krain, i aby rząd podał w tej mierze skargę Nuncyuszowi i Dworowi Rzymskiemu.

Król Jmć zatwierdził prawa wyjątkowe, a odmówił tego uchwały Stanów względem towarzystw patriotycznych.

Przybył tu Xiążę Infantado, i zaraz ogłosił w Gazetach fałsz pogłoski, iakoby chciał uimitnąć do Anglii.

Pan Jabot, były Minister morski, otrzymał rząd Posta naszego przy Dworze Londyńskim.

Wydział woyny iest coraz czynniejszy; wszystkie rozkazy jego są po prowincyach z naysilniejszym pospiechem wykonywane. Jazda i artylerya inż prawie całkowicie są opatrzone w konie.

Rząd odebrał od Jenerała Myny urzędową wiadomość o weysciu jego do Urgelu; lecz twierdza dotąd się nie poddała.

— Z Madrytu d. 27. Listopada. —

Pan Garelli został wypuszczony z więzienia i zaraz z innemi dawniejszemi Ministrami uwolniony od wszelkiego oskarżenia; nie było bowiem ani dowodów, ani naysilniejsze-

go śladu podeyrzenia, aby do zasłanych tu wypadków d. 7. Lipca należeli.

Od granic Hiszpańskich d. 27. Listopada. — Żołnierze Rejencyi Urgelskiej przybywają zewsząd do Francyi. Dnia 21. b. m. ustąpili z Llivii: lecz dowódcy Francuzcy ostrzegli woysko konstytucyjne Hiszpańskie, aby nie wchodziło z bronią, gdyż zgwałciliby granicę Francyi. Członkowie wspomnioney Rejencyi, znajdujący się we Francyi, równie iak Jenerał Eroles, który w Estavar stanął u Pułkownika Cadondal. Margrabia Mataflorida. Biskop Urgelski, i osoby należące do głównego sztabu woyska Wiary, osiedzą zapewne we Francyi.

Ciągle iaszczce przybywają potrzeby woienne do Bajonny.

Dnia 20. b. m. przyjęto z zapatem Jenerała Torrijos w Pampelunie.

— Z tamąd dnia 28. Listopada. —

Wszystko zapowiada, iż wypadki w północnych prowincyach Hiszpanii, będą równie stanowczemi, iak były w Katalonii. Jenerał Torrijos sposobi się do nich, i w okolicach Vittoryi ma blisko 7000 regularnego woyska.

Konstytucyoniści przeięli listów, pisanych do Jenerała Quesada, bawiącego w Paryżu.

W nocy z dnia 25. na 26. b. m. przybyło z Irati do Francyi 40 dowódców i Oficerów woyska Wiary, między któremi są Cuevillas i Garguet. Chcieli (iak słychać) powrócić do St. Jean-pied-de-port, lecz nadsięganie woyska konstytucyjnego skłeniło ich do odwrotu.

Od granic Hiszpańskich d. 1. Grudnia. — Dnia 27. Listopada Margrabia Mataflorida przybył do Foix, a Baron d'Eroles iest co chwila spodziewany. Można więc uważać Rejencyą za zupełnie rozwiązaną. To szczęście iż przedsiębierea pożyczki dla Rejencyi nie znalazł dotychczas nikogo, któryby się chciał do nię przyłożyć, gdyżby niezawodnie wszystko utracił.

Monitor Paryżki zapewnia, że woysko stojące przy Pireneach, od 14 tygodni nie otrzymało żadnego posiłku; doniósł nawet, iż dnia 31. Grudnia ma być zmieszane o 5,000 ludzi.

Dnia 24. Listopada Antonio de la Puerta, Sekretarz Poselstwa Hiszpańskiego w Rzymie, wysłany gońcem z Werony przejeżdżał przez Toulouzę do Madrytu.

Drogą nadzwyczajną odebrano w Paryżu wiadomości z Madrytu aż do d. 2. Grudnia. Stady rozrząsały d. 27. i 29. Listopada zdaniem specjalnej Kommissyi z powodu kapitulacyi danej powstańcym gwardyiom d. 7. Lipca wieczorem przez Brygadyierów Palarea i Plasencya. Zdanie to odesłano Kommissyi do poprawy. Dnia 27. ogłoszono Stanom Sankcyją Królewską wyroku pozwalającego znowu zgromadzenia ludu, a d. 29. czytano im wyrok znoszący klasztory w poniejszych wioskach.

Wszystkie Gazety Madryckie z d. 2. Grudnia umieściły następujący list Ex-Ministra Martinez de la Rosa: »Czytam z nie małym zadziwieniem artykuł w Gazecie *Universal* tłumaczony z Dziennika rozpraw z d. 13. Listopada, gdzie znajdzie się to twierdzenie, że Stany na trzy części są podzielone, na owe niniejszego Ministeryum czyli na Exaltaó w z d. 7. Lipca, na Arguelasów i innych współczłonków Stanów Kadykskich, nareście na stronnictwo owych osób, które z Moryllem i z Martinesem de la Rosa sądzą, że podobną jest rzeczą wykonać niektóre odmiany w Konstytucyi w owym czasie, gdy zagranicznymi groźbami nie będą żądane.«

»Osnowa tego artykułu jest całkiem tak nierozsądna i bez sensu, że mimo potwarczych oznaków ię chciałem naygłębsze względem tego zachować milczenie, lecz szczegóół ten, że Francuzkie ministeryjalne dzienniki w ten sposób mnie obwiniają, iak to uczyniła Gazeta Hiszpańska niezważając na wszelkie prawa i moralność, równie iak obawa, że źle o mnie myślący będą mogli poczytać milczenie moje za dowód winy, zmusiły mnie w sposób nayuroczystszy i w obliczu całego narodu i całej Europy ogłosić rzeczy, w tym artykule mnie dotyczące, za kłamliwe.«

»Nie należę do żadnego stronnictwa, nie działałem, ani mówiłem cohy się sprzeciwiało rządzącemu mi prawu fundamentalnemu. Mój sposób myślenia jest równie wiadomy, iaki ów wolnomysłny i stanowczy sposób, z którym go w każdej okoliczności starałem się udowodnić. Nikt nie miał jeszcze tę bezczelności, ażeby mi czytać propozycie do złamania moiego słowa lub przysięgi. Ubolewam nad tē, że zatrudniłem publiczność moim oświadczeniem, lecz to nie jest moja wina, że chociaż prywatną zostałem osobą dotąd, ieszcze iestem celem złości i prześladowania.«

»Martinez de la Rosa.«

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

— Z Londynu d. 7. Grudnia. —

Onegday i wczoray odprawiła się znowu Rada gabinetowa w Wydziale interessów zagranicznych, poczem P. Peel miał prywatne posłuchanie u Xięcia York.

Zdaie się, iż Rząd chce przynieść ulgę Irlandczykom i wielu Panom, nawet pierwszego stopnia, odebrał władzę sądowniczą. Ministeryjalna nawet gazeta tuteysza »*Times*« chwali zniesienie mnóstwa urzędników sądowych, tē bardziej, iż los ten nie dotknął ludzi niższej klasy, ale magnatów.

Francyia.

— Z Paryża d. 6. Grudnia. —

Wczoray zrana pracował Król Jegomość z Xiążęciem Montmorency, a potem dał prywatne posłuchanie Xiążęciu Fitz-James, Parowi, Hrabieciu Beaurepaire, Sekretarzowi Poselstwa Francuzkiego w Stambule i Panu Beaumont, dowódcy w Vincennes. Po południu pracował Monarcha z Hrabią Villèle, który wieczorem dał wielki obiad dla Posłów zagranicznych.

Onegday zebrali się Ministrowie u Margrabiego Lauriston i bawili od godziny 3. do wpół do 7mę wieczorem. — Tegoż dnia przybył tu Hrabia Pozzo di Borgo, Posel Rossyjski, którego wkrótce potēm odwiedził Pan Fagel, Posel Niderlandzki i który o godzinie 9 wieczorem udał się do naszego Ministra interessów zagranicznych.

Urządzenie Królewskie z d. 4. b. m. znosi 13 Jeneralnych Inspektorów przy administracyi niestających dochodów, a naczelny dozór powierza 5 Jeneralnym Inspektorom. Oszczędzi się przez to w roku przyszłym 401,400 franków wydatku Skarbowego, a kredyt, który ma być żądany na rok 1824, będzie ograniczonym do ilości 20 milionów, przez co znowu oszczędzi się 400,000 franków. Osobne urządzenie przepisnie pensyją dla urzędników, którzy przez tę odmianę wychodzą ze służbę.

Ustał w giełdzie postrach, iaki w pierwszēy chwili sprawiły pogłoski o wojnie i dziś podniosła się cena papierów Skarbowych. Z zimniejszą krwią zastanawiają się teraz nad stosunkami politycznymi i sądzą o nich; uważają ie za mniej zagrażające i niebezpieczne. W ogólnosci przy miesięcznym obrachunku pokazało się, iż nie tyle stracono, ile się z początku obawiano. Nie słybać dotąd o żadnem bankructwie.

Sąd Appellacyyny znacznie złagodził wyrok, wydany na wydawców Dziennika pod na-

pisem: »Przyjaciel Konstytucya w Nantes, za umieszczenie obraźliwego artykuła przeciwko Hrabemu Despinois, Jenerałowi Porucznikowi.

W ł o c h y.

Król Pruski wrócił dnia 8go Grudnia z Neapolu do Rzymu, a dnia 11. t. m. udał się w dalszą drogę przez Florencyję, pożegnawszy się dnem wprzód z Oycem Świętym.

N i e m c y.

Od brzegów Menu z d. 7. Grudnia. — Nowy Bawarski Minister wojenny wyznaczył Kommissyją do podania projektu względem pomniejszenia osób w jego Wydziale. Lecz za to pułki lekkiéj jazdy będą iednym szwadronem powiększane i konie zakupywane iuż są w różnych okolicach, a mianowicie w Multanach.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 23. Grudnia. —

Wyszło tu następujące Postanowienie Xiążęcia Namiestnika Królewskiego w Radzie Stanu:

»Gdy się okazało, iż mimo tyloicznych poleceń Władzom miejscowym w kraju wydanych, względem iak najszybszego śledzenia dezertérów iak z wojska Rossyjskiego iak z Polskiego i dostawiania onych najbliższym komendom, urządzenia te nie są z przyzwolitą ścisłością wykonywane, przeto na przekazanie Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Polieci, tudzież Woyny, postanowiliśmy, co następuje:«

»Artykuł 1. Do dnia 15. Stycznia 1823. roku każda Kommissyia Woiewódzka, każdy Kommissarz Ohwodowy, niemniéj każdy Wóyt i Burmistrz ostatecznie obowiązani są zrewidować całą ludność swego ohregu, w celu przekonania się, czyli gdzie nie ukrywa się iakowy zbieg wojskowy, bądź Cesarsho - Rossyjski, bądź Królewsho - Polski, który natychmiast, najbliższym Władzom wojskowym wydany być powinien.«

»Art. 2. Po terminie wyżéj wyrażonym. ięśliby gdziekolwiek destrzeżony był, iakowy dezertér wojskowy Cesarsho - Rossyjski, lub Królewsho - Polski, od roku 1815 zbiegły, natomiast mieszkaniec przechowuniacy onego, Burmistrz, Wóyt, albo zastępca Wóyta, który z nich winnym się okaże, pod Sąd oddanym będzie i ulegnie karom przepisanyim w Kodexie Karnym i w Postanowieniu Naszém z dnia 10. Lutego 1816 roku, tudzież w Dekrecie Najjaśniejszego Króla Jmci Saskiego z dnia 14go Stycznia 1812 roku, a oprócz tego urząd swój na zawsze utraci. Kommissarz zaś miejscowego Ohwodu, niemniéj Kommissyia Woiewódzka w miarę dowiedzionego w tym razie niedozoru ulegną surowym karom porządkowym.«

»Art. 3. W celo zatiem uniknienia na przyszłość podobnych niedogodności, wszystkie urzędy krajowe strzedz odtąd pod surową odpowiedzialnością będą, ażeby ludzie Cesarstwa Rossyjskiego do Królestwa Polskiego przechodzący, nie inaczéj iak za paszportami lub za świadceniami legalnemi przyymowani byli i w kraju przemieszkiwać mogli.«

»Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Kommissyjom Rządowym, w czém, do których należy, polecamy.«

»Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnój dnia 19. Grudnia 1822 r.«
(podp.) »Zaiączek.«

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 31. Stycznia 1823 wazyć powinny: bułka montowa po kr. 12, łót. 6 3/8 — detto po kr. 1, łót. 12 6/8 — bułka ordynaryyna po kr. 12, łót. 8 3/8 — detto po kr. 1, łót. 16 6/8 — bochenek chleba białego po kr. 1, łót. 26 2/8 — detto po kr. 3, funt 2 łót. 15 — detto po kr. 6, funt 4 łót. 30 2/8 — bochenek chleba śniadego po kr. 1. funt. 1 łót. 10 1/8 — detto po kr. 3, funt 3 łót. 30 5/8 — detto po kr. 6, funt. 7 łót. 20 4/8 — bochenek chleba razowego po kr. 2, funt. 3 łót. 12 3/8 — Funt mięsa na cały miesiąc b. kosztuie 2 kr. w M. K.

O zachowaniu tego wykazu przekonąć się można na wadze ku temu pod ratużem wystawionéj; oraz wzywa się każdego, by wykroczenie przeciwne taryficy doniósł, a prócz zataienia imienia, przyzwolitą odbierze nagrodę.

Rozmaitości wychodzić będą w tym roku naraz całemi arkuszami, aby umieszczone w nich artykuły przydtuższe, nie zbyt często przerywać, lecz nie będą wychodzić w dniach oznaczonych. W ciągu całego roku wydrzie 75 arkuszy, liczba przeto ogółowa zmniejszoną nie zostanie. — Gazeta wychodzić będzie, iak dotąd, w Poniedziałek, Srodę i Piątek.

(Do tego Nru. dołączony iest Iszy. Numer Rozmaitości.)